

	DOMOLJUB	
Izhaja vsak četrtak. — Cena en je K 10.— za tuz. — (za Nemčijo K 12.—, za Ameriko in druge tuje države K 14.—) — Posamezne številke se prodajajo po 30 vinarjev.	GLASILO JUGOSLOVANSKE : : KMETSKÉ ZVEZE : :	Štrel in do- plati se poš- ljajo: Urad- ništvo „Do- moljuba“, Ljubljana, - Kopitarjeva ulica. — Naročnina, rednomočno in iz- serati pos Upravištvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Zadnja beseda.

Naše ljudstvo je pokazalo v dobi revolucije, splošnega nereda in prevrata globoko razumevanje za red, državno oblast in splošno blaginjo. Drugod se je prelivala kri, pri nas smo preživeli razpad stare in rojstvo nove države brez večjih bolečin. Po drugih krajih smo čuli o raznih pobunah, pri nas smo se vživeli v novi red in vestno vršili svoje državljanske dolžnosti. Mi kmetje vemo: pogorišče nastane v par urah, za pozidavo je treba dolgo časa. Veliko pogorišče so sedanje razmere po svetu, ne najmanjše v naši državi. Ko pa opazujemo zidanje in graditelje, ki naj vzdignejo novo stavbo iz pepela in razvalin k novemu življenju, moramo z žalostjo v srcu vzkliskniti: Vi ne gradite, ampak podirate! Vi nimate ne sposobnosti, ne dobre volje, ne znanja in spoznanja za to!

Razpišite volitve.

Berili smo se za ljudske pravice in priborili ljudstvu dokaj besede pri javni upravi in vsem javnem življenju. Sedaj je ljudstvo potisnjeno v stran, kakor še nikoli prej. Brez besede je, brez vpliva, brez javnih pravic. Ravna jo z njim kakor z neobogljanim, revnim otročičem, ki si ne more sam pomagati. Ljudstvo zahteva volitve, a naši liberalci in socialisti, ki so si pred kratkim osvojili državno oblast, da bi goljufali krščansko ljudstvo za njegove najsvetejše pravice, pa odgovarjajo: Šest mesecev po demobilizaciji bodo volitve. Do demobilizacije je pa še polovico večnosti. Ti, ljudstvo, pa lepo čakaj, dokler se tej liberalni brezbožni gospodi, ki te sedaj izžema in izkorišča, poljubi, da ti da tvoje pravice. Povsod po celem svetu: so se vršile volitve, ali se pa bodo v najkrajšem času vršile, pri nas ni ne duha ne sluha o tem. Svojim poslancem kličemo resno, da ne podpirajo nobene vlade, ki si ne napiše na svoj prapor: Volitve.

Odiranje naših kmetov z izvoznici.

Pri nas zopet vlada žandar, uradnik, posebno pa davčni upravitelj. Ljudstvo jim je izročeno na milost in nemilost. Tukaj tiči krivda naših zamočvirjenih gospodarstevskih in političnih razmer. Ljudstvo nima zavezanih oči, da ne bi videlo javne goljufije, ki jo uganjajo pod plaščem državne oblasti. Zalostno poglavje v tem oziru je goljufija z izvoznici za razno blago. Razni liberalni in socialistični magnetje in

kapitalisti so ljubljenci državnih oblasti. Ti dobivajo dovoljenje za izvoz in uvoz blaga. Ti so ustvarili monopol, delajo milijonske dobičke brez vsakega truda. Kmetško ljudstvo je prisiljeno, da le njim prodaja, oni mu narekujejo cene, ga derejo za žive in mrtve. Derejo ga pri nakupu, še bolj ga derejo pri prodaji tujih izdelkov. Ljudstvo mora to gledati in je nasproti državi in tem pijavkam brez moči. Ljudske zadruge se ne morejo razvijati, oblast jih ne vpoštevata. Seveda če bi se nakup in prodaja vršila potom zadrug, bi denar ostal v ljudskih rokah. Denarni močtoci v družbi s socialističnimi podrepaniki pa ravno tega ne marajo. Ljudstvo naj gleda, ko si ob ogrnjenih mizah deli liberalna gospoda sadove ljudskih žuljev. In če si ljudstvo drzne javno povedati, da je to oderuštvo, krivica, vnebovpijoča krivica, ga oblastniki pri ogrnjenih mizah srdito pogledajo in vpijejo: Glejte upornike, boljševike! Kmetško ljudstvo, kako dolgo boš še trpelo to nezdravo gospodstvo? Kako dolgo boš še verjelo raznim brezvestnim hujskačem, ki hočejo v svoje sebične namene razcepiti tvojo združeno moč? Ni ravno slučajno, da so ravno v vrstah tistih, ki sedaj tako vneto vpijejo: »kmet kmeta« vsi bivši kmetški oderuhi, kapitalisti, izkoriščevalci kmetškega ljudstva, in lovci za raznimi izvoznici. In tudi ni slučajno, da je tajništvo te stranke v prostorih, kjer je velekapitalistična družba Impex in da je strankin tajnik bil preje uslužben pri tej kapitalistični družbi.

Z davki nas hočejo zadaviti.

Ljudstvo je na brezštevilnih shodih že povedalo svoje mnenje glede davkov, sklenilo nešteto resolucij glede dohodninskega davka, povedalo svoje mnenje o neznosni carini, ki jo pobira država. Vsi ti sklepi, vse te zahteve so romale na vsa meročajna mesta. Pa kdo se meni za želje in zahteve ljudstva? Ljudstvo govori gluhih ušesom. Besedo ima davčni upravitelj, ljudstvo ima edino pravico, da plača. V vseh državah sveta je prva in najsvetejša pravica ljudstva, da določa ljudstvo ravno davke, visočino odmere in način pobiranja. Povsod je postavno določeno, da ljudstvo ni kar kratkomalo izročeno samovolji davčnih oblasti. Pri nas se za te pravice ljudstva ne zmeni živ krst. Izide naredba in mirna Boena. Naredba se je izkotila v glavi birokrata-uradnika, ki nima nobenega stika z ljudstvom in življenjem, ljudstvo mora pa molče seči v žep in plačevati. Ali niso to docela nevzdržljive razmere? Ali veste, kam vede ta pot?

Boj do konca za kmetске zahteve!

J. K. Z. je že nešteto krat zahtevala, da se naj ta zakon preuredi, eksistenčni minimum zviša na najmanj 10.000 K, naj se volijo po občinah cenilne komisije itd. Vse zastoj. Ljudstvo sklepa, zahteva samo pravične in opravičene stvari, g. minister Kristan se pa v imenu vseh teh proti ljudski bedi in pravici ljudstva smehlja... Toda mi hočemo narediti tem neznosnim razmeram konec. Kmetje! na shode, na javna zborovanja, in če ne gre drugače na velike javne manifestacije! Mi zahtevamo volitve! Mi zahtevamo pravico in enakost! S samovoljnostjo in namiljem proč! Mi hočemo dejanj! Prizadetim oblastem povemo resno: Ne bomo več ponavljali, izgovorili smo o tej stvari zadnjo besedo.

Kmetje, ne zamenjavajte: Vaša največja stranka se glasi: Jugoslovanska kmetška zveza. Novoustanovljena pa se glasi: Jugoslovanska kmetijska stranka in ni vaša stranka, ker cepi kmetško organizacijo na dvoje.

Kmetje, pozor!

Ali ni to razveseljivo? Vse stranke, ki jim je bila do danes kmet deseta briga in ki niso imele ne le nobenega smisla za kmetске potrebe, temveč so jim naravnost nasprotovali in metale kmetjskim zastopnikom polena pod nože, vse te stranke se danes kar cede ljubezni do kmeta. Pozabile so vso svojo kmetu naravnost sovražno zgodovino in siplje obljube na kmeta kakor mano iz nebes.

V vseh zadnjih 25 letih je bila edina Slovenska ljudska stranka, ki je delala za kmeta tako, da je danes naš kmet po svoji izobrazbi in gospodarskem napredku prvi v Jugoslaviji. Ljudska stranka je iztrgala naše kmete iz krepeljev oderuških trgovcev in gostilničarjev, ustanavljala zadruge, delala za izboljšanje hlevov, pašnikov, živine, ustanavljala ljudske šole itd.: toliko ogromnega dela pod vodstvom pokojnega dr. Kreka, da se nobena ljudska stranka v tako kratki dobi ne more ponahati s takim uspehom kot se slovenska ljudska stranka.

Kje so bile takrat druge stranke? Liberalna stranka je večkrat očitala naši stranki, da dela samo za kmeta in je nagajala našim kmetjskim poslancem, kjer je le mogla. In glejte, danes piše liberalni dr. Kukovec v »Slov. Narodu«, da je liberalna stranka pravzaprav »kmetška« stranka. Strmite: kljub temu, da je liberalna stranka poslala v Belgrad same doktorje, kljub temu, da v prvi vrsti podpira same kapitaliste, je to seveda »kmetška« stranka.

Druga je novoustanovljena Samostojna kmetška stranka. Vodijo jo bivši liberalni podeželni trgovci in gostilničarji, mesarji in veleposestniki. Do včeraj so zvesto trobili v liberalni rog in za ljudske potrebe niti vinarja žrtvovali, danes hodijo po shodih, siplje obljube na kmete, zabavljajo čez duhovnike, dasiravno so le ti

velikokrat vse svoje premoženje izdali za ljudske potrebe in vse žrtvovali za ljudsko izobrazbo. Liberalni gostilničarji in trgovci bi radi zopet dobili kmetško ljudstvo v svojo oblast, zato so si ustanovili kmetško stranko.

Najnovejši prijatelji kmetov so pa — strmite — socialni demokratje, ki so bili dosedaj najhujši nasprotniki kmetov. »Kmet je oderuh«, ta klic, ki se je slišal med vojsko vsak dan, ta klic je predvsem izšel iz socialno-demokratskih vrst. In socialno-demokratski list »Zarja« je zapisal svoj čas te-le besede: »Agrarci (to so kmetje in njihovi zastopniki v državnem zboru) so najstrupenejši sovražniki vsakega napredka zdravega delavskega varstva. Svoje sinove pošiljajo v mesta, kjer tlačijo mezde, alj pa se zatekajo kot stebri reda k policiji, k orožništvu ali pa finančni straži. Če demonstrira delavstvo proti njih oderuškim očetom, potem mu kmečke pesti sinov razbijajo glave, ga vlačijo v ječe« itd.

In na Mažarskem so socialni demokrati s kmetom tako grdo delali, da ogrski kmetje danes niti slišati nočejo več o njih in so pripravljeni rajši sprejeti najslabšo vladno, le socialno-demokratske ne.

In glejte, socialno-demokratski list »Ljudski glas« je danes poln ljubezni do kmeta, našteva krivice, ki se gode kmetom in ki jih je prepisal iz Domoljuba po poročilih naših kmetjskih zvez ter napoveduje — novo kmetško organizacijo, da bo ja naš kmetjski stan še bolj razbit. Ta nova kmetška organizacija se bo imenovala »Gubčeva zveza«.

Kakšen namen morejo pač imeti socialni demokrati pri tej svoji Zvezi? Ljubezni do kmeta jih ne vodi, to je gotovo, ker bi jo že dosedaj lahko pokazali, pa je niso, pač pa so kmetjskim zahtevam nasprotovali, kjer so le mogli. In kadar pridejo do vlade, kakor se je to pokazalo na Mažarskem, tudi ne store za kmeta ničesar, razen da ga izmozgajo do konca.

Njihov namen je očitvidno ta: Socialno-demokratskih delavcev je premalo, da bi napolnili njihovo blagajno, iz katere so delavski voditelji sijajno plačani. Zato naj pride na pomoč — kmet. Kmet naj pomaga s svojim glasom in z denarjem socialno-demokratskemu delavstvu na konja, zato da bo potem paševal socialnodemokratski delavec — nad kmetom.

Socialni demokratje so tudi najhujši sovražniki vere in Cerkev in tega tudi ne skrivajo, kakor to delajo liberalci. Vero iz šol in družin venkaj in tudi v javnem življenju nima vera nič opraviti. Razporoka ali še boljše povedano: novo suženjstvo žene naj se zopet prejkoslej uvede. Toda socialnodemokratski delavci niso za enkrat še tako močni. Pomagajo naj kmetje, zato so ustanovili za nje Gubčevo Zvezo, kot pripravo socialnodemokratskemu parizarju.

Kmetje, če hočete biti priprava socialnim demokratom in g. Kristanu, ki se posmehuje, kadar naši ljudski zastopniki v narodnem predstavnštvu predlagajo odpravo carine, potem le v Gubčevo zvezo oziroma v socialnodemokratsko hlapčevstvo!

Kmet pa, ki se zaveda svojega stana, bo pristopil h »Kmetjski zvezi«, ki je edina prava kmetška organizacija.

Norce brijejo iz nas.

Kdo? Gospodje v Parizu. Naši zastopniki niso podpisali še mirovne pogodbe, ker je v njej neka postavka, po kateri moramo dati narodnim manjšinam v državi največjo svobodo. Pa to še ni nič napačnega. Poniževalno je pa to, da se smejo radi tega druge države zmerom vtikati v naše posle, če je prav ali če ni prav. Tako bi Italija vedno držala svoje dolge in strupene krepelje v našem mesu.

Pa so zahtevali naši zastopniki, da naj se tudi Italija obveže, da bo dala pol milijonu Hrvatov in Slovencev, ki pridejo v italijansko suženjstvo, pravice narodnih manjšin. Tu so pa bili pariški gospodje mnenja, da to ne gre. Vidite, to je pravica, ki jo dele brezverski framasoni. Kjer ni vere, ni pravice.

Italijani pa še prav posebno norce brijejo iz nas. Da Reka ne bo italijanska, to je bilo že do malega zgovorjeno. Te dni pa pridrvi norčavi italijanski pesnik d'Annunzio v Trst, nabere nekaj kompanij italijanskih vojakov, maršira z njim na Reko, razoroži angleško posadko, se postavi na balkan vladne palače in zakriči: V imenu italijanskega kralja proglašam priklopitev Reke Italiji. Množica reških potepinov, ki živi samo od boja in ulice, pa zakličje: Evviva Italia in Reka je italijanska, gospodje v Parizu, Jugoslavija in Amerika in cel svet po vrhu naj se pa v uh piše.

Pri nas pa se prerivajo za ministrske stolce liberalci in socialni demokratje, mečejo krščanski nauk iz šol in pustijo veržnike, da še naprej kmete odirajo.

400 uradnikov — velikanski uspeh belgrajske vlade.

Pred par tedni so sestavili liberalci in socialni demokrati vladno, dasi je dr. Korošec kot najspretnější politik naglašal, da morajo sedaj sodelovati vse stranke, ko bo treba reševati najnujnejše državne potrebe: davek na vojne dobičke, valuto, volilni zakon. Toda nič ni pomagalo: liberalci in socialisti so hoteli vladati. In kako so vladali v teh par tednih? Ko je šlo za drugo branje o postavi, da se zniža carina, je ostala zbornica nesklepčna, dasiravno je celo opozicija poslala toliko poslancev v zbornico, da bi lahko sklepali. Toda vladnih — liberalnih poslancev — je toliko manjkalo, da niso mogli sklepati. Sami hočejo vladati — pa niti v zbornico ne pridejo. Pač pa so vladali na drug način: kakim 400 svojim pristajšem so med tem preskrbeli mastna uradniška mesta. To je bilo vse delo liberalno-socialistične vlade. Pač, še nekaj. Objavili so neki zakonski načrt. Morda mislite načrt o davku na vojne dobičke, morda načrt, kako pravično urediti dohodninski davek, morda kako izboljšati valuto? Kaj še? Ampak načrt, kako krščanski nauk polagoma vreči iz šole. To je bilo vse delo liberalno-kapita-

listične vlade. Žalostno je, a reči moramo, da tako žalostnih vlad še rajnka Avstrija ni imela, katero so ravno njene vlade strmoglavile v prepad.

V Parizu se iz ras norca delajo. Italijani nam esle kažejo, Rumuni brusijo meče, v Avstriji delajo postave, kako nas gospodarsko nadkriliti, Amerika pa nam odmiče, Francozi in Angleži nas pomilovalno odriva — v Beogradu se pa liberalci in socialisti lovijo za ministrske stolice, medtem pa verižniki iz kmetijskih žepov fabricirajo milijone, davčne oblasti pijejo kmetu srčno kri — to je vlada liberalcev in socialistov.

Kljub tem krivicam se še vedno socialisti prilizujejo kmetom, liberalni gostilničarji in magnatje pa pod krinko Samostojne kmetijske stranke delajo na vse kriplje, kako bi razbili kmetijske vrste.

No, vlada je sedaj šla. Svojo nalogo je izpolnila: preskrbela je svojim pristašcem mastnih mest in pljunila je na Cerkev, pa je srečna.

Sedaj vsi liberalci naglašajo, da morajo v vladi sodelovati vse stranke, do pičice isto, kar je naša stranka takoj od začetka zahtevala, dasi so hoteli liberalci dr. Korošca zaradi tega križati.

Kmetje! Mislite na ustanovitve kmetijskih pisarn ter nakupovalnih in prodajnih zadrug.

Iz Kmetijskih Zvez.

TOPLICE.

V seji Kmetijske zveze, ki se je vršila v nedeljo dne 7. septembra, so bile sprejete sledeče resolucije:

1. Poziva se Jugoslovanska Kmetijska zveza, da deluje na to, da bo v prihodnje volilna postava taka, da ne more biti izvoljen v kmetijskih občini za župana noben gostilničar niti trgovec, ker isti gledajo po večini na svojo korist, in ne na korist kmeta.

2. Poziva se Jugoslovanska kmetijska zveza, da deluje na to, da se ustanovi v Toplicah gospodinjinski tečaj, ki naj se vrši v mesecih december—februar, ker je v teh mesecih najmanj dela. Tečaj bo tri mesečen.

3. Ker je letina po toči, črvih in povodnji skoro popolnoma uničena, naj se zniža ali popolnoma odpravi najemnina pri zakup danih zemljiščih veleposestnika kneza Auersperga, katerega veleposestvo preide skoraj v državno last.

(Kmetijska zveza v Toplicah naj upošteva nasvete, ki so ji poslani v pismu od tajništva Jugoslovanske kmetijske zveze.)

AJDOVEC.

Dne 31. avgusta je imela naša Kmetijska zveza svojo sejo. Med drugim je bilo sklenjeno tudi sledeče:

1. Odločno zahtevamo, da dobijo pri proizvodbi agrarne reforme hosto in zemljišča revni ljudje in ne razni bogataši JDS, ki skušajo s pomočjo raznih liberalnih doktorjev priti do raznih parcel,

Agrarna reforma se mora izvesti nepristransko.

2. Pozivajo se davčne oblasti, da upoštevajo letošnjo slabo letino. Ker cenijo vsako najmanjšo stvar, naj cenijo tudi škodo, ki jo delajo črvi in črv po polju. Koruza, glavni živež, je letos vsled tega zelo slaba.

3. Pri raznih trgovcih se dobi sladkor za jajca, drugače ne. Sol se dobi na sladkorne karte, drugače je ni dobiti. Sladkorne karte so prestare in mnogi jih več nimajo, ker je sladkor predrag. Prodaja soli naj se drugače uredi. Sploh naj se nabavi toliko soli, da jo bo dovolj za vse.

(Jugoslovanska kmetijska zveza prosi, da se odgovori na njeno pismo in to kmalu.)

CERKLJE NA GORENJSKEM.

Na Mali Šmaren se je vršil v Ljudskem domu dobro obiskan shod Kmečke Zveze. Govoril je naš poslanec Iv. Brodar o delu v parlamentu in o potrebi združenja v političnem in gospodarskem oziru; zlasti nam je priporočal združenje v gospodarskih zadrugah. Ljudje so z zanimanjem sledili njegovemu izvajanju in mu po poldruhu uro trajajočem govoru navdušeno ploskali, kar pri nas do sedaj ni bila navada. Po govoru Iv. Brodarja nas je pozdravil v imenu neodvisnih kmetov bivši liberalni agitator Jože Jenko mlajši, p. d. Babičev iz Zg. Brnika. Povedal je, da se popolnoma strinja z izvajanjem Brodarjevimi, da pa ne zaupa gospodom, ker so napravili vojsko in njega poslali v Sibirijo. Povedal je tudi, da je slekel liberalno srajco, da je njegov program duhovnikom naklonjen in še druge take reči bi rad povedal, pa ni mogel prekričati hrupa, ki so ga zagnale naše žene. Na vsako besedo je dobil krepak odgovor in prav malo je manjkalo, da ga ženske niso vrgle na cesto. Naši poštene kmetje vedo, da je njihova rešitev v Kmetijskih Zvezah in gospodarskih zadrugah; zato pa raznim fantkom, ki trobijo danes v liberalni rog, jutri pa v neodvisni kmečki rep J. D. S., kažejo, gredo drugam norce brit, mi jih že preveč poznamo.

Čitateljem »Domovine« priporočamo Lovrenčičevo »Zgodovino Cerkljanske fare«, da jim ne bo treba brati suhoparnih izvlečkov g. J. L. To knjigo dobiš pri nas lahko v vsaki hiši.

IZ KRANJSKEGA OKRAJA.

Za naš okraj se je ustanovila kmetijska zadruga, katera je že pričela poslovati. Sedaj nakupuje krompir in fižol. Dobivala bode tudi vse glavne potrebščine, kar rabi naš kmet. Z ustanovitvijo te zadruge je dosežen velik uspeh za našega kmeta; ne bodo mu več stavili cen trgovci in razni prekupci. Pozivamo vse kmete kranjskega okraja, predno kak svoj pridelek prodajo, naj ga najprvo ponudijo kmetijski zadrugi v Kranju; sedež pri Jelenu, v pisarni Kmečke Zveze in kmetijske zadruge. Kmetje, podpirajmo sebe, sebi damo dobiček, prilika nam je zdaj dan!

Marijina cerkev za sežiganje mrličev.

Nova »Samostojna kmetijska stranka« posebno rada povdarja, da obstoji na Češkem tudi kmetijska (agrarna stranka) in se ji primerja. Da bomo videli, kakšna je ta češka agrarna stranka, naj služi v pojasnilo poročilo, ki ga je prinesel »Večerni list«, ki piše:

»Češki svobodomiselniki zahtevajo, naj se katoliška cerkev sv. Miklavža v Pragi spremeni v gledališče.

Sedaj prihajajo tudi češki agrarci in zahtevajo, naj se Marijina cerkev s samostanom pri Kralovicah pri Plznu spremeni v krematorij, poslopje za sežiganje mrličev. Po naukih katoliške cerkve je mrličev prepovedano sežigati.

Agrarni list »Česki kraj«, ki izhaja v Plznu, piše:

»Prvi okrožni krematorij v zapadni Češki bi se dal urediti lahko in naglo v kralovickem okrožju. Blizu mesta Kralovic je prekrasna, stavbinsko in arhitektonske čudovita, starodavna, znamenita samostanska stavba s cerkvijo, Marianska Tynica zvana. Ta krasna stavba z visoko, vitko kupolo, kar izziva za krematorij.« Nato popisuje, kako bi v dolgih hodnikih lahko bil shranjen v posodah pepel sežganih mrličev, samostanske cerkve pa bi se spremenile v mrliške shrambe itd.

Pristavljamo, da so češki agrarci spočetka prav tako lovili kmečko ljudstvo na svoj lim, kakor to delajo danes »Samostojni«, pri nas, izjavili so, da niso proti veri tako prepričevalno, da so jim verjeli celo nekateri duhovniki. Voditelji teh čeških agrarcev pa so prav tako od ljudstva pitani veleposestniki in druge take pijavke, kakor pri nas vidimo, da na čelu »Samostojnih« korakajo od ljudskih žuljev obogateli bogataši, ki jim je ljudstvo le lestva za doseg osebni koristi ter protikršćanskih bojnih ciljev.

Tedenske novice.

Jugoslavija.

j Železniška zveza Pariz - Carigrad, takozvani Orient-ekspres, ne bo šla več kakor pred vojno skozi Nemčijo in čez Dunaj-Budimpešto, temveč skozi Ljubljano, Zagreb in Beograd. V trgovskem oziru bo ta proga za Jugoslavijo velika pridobitev! j Neverjetno, ali resnično. »Slovenski narod« poroča: »Svoječasno smo poročali, da so v Špilju zaplenili nekemu Židu ogromno količino zlata, ki ga je hotel vtihotapiti preko meje v Avstrijo. Tri dni kasneje se je vrnil ta Žid v Špilje in prinesel sabo izvozno dovoljenje za zlato iz Beograda. Kdo mu je dal to izvoznico in zakaj se mu je dala? Dotični Žid se piše Rappaport.« Mi pa še pristavljamo, da so v beograjski vladi sedeli sami liberalci in socialisti demokrati!

j Slovenski uradniki zapuste Beograd. Med slovenskim uradništvom se opaža močno gibanje, da korporativno zapuste Beograd. Železniški uradniki so Beograd že zapustili. Ta odhod uradništva je pripisati

nezadovoljstvu radi nekaterih nesoglasij. Iz tega se vidi, da so razmere v Srbiji še tako zaostale, da našim uradnikom, ki so dosti izvežbani ni mogoče ostati v Belgradu. Zato je pa popolnoma izključeno, da bi celo država v vseh podrobnostih vlada li iz Belgrada, kjer nimajo danes — po pravi ci povedano — še dosti pojma o moderni upravi velike države. Vsaka pokrajina imej svojo vlado, ki pozna razmere ljudstva, skupni naj bodo le veliki okvirni zakoni. Toda čim slabše vladajo v Belgradu, tem bolj tišče liberalci, da naj govori samo Belgrad.

j Za 2 milijona lastnega papirnatega drobiža namerava znova izdati zagrebska mestna občina.

j Cena prikuham v Zagrebu. Zagrebški mestni magistrat je v sporazumu z gostilničarji in hotelirji določil ceno za prikuhe 2 K za obrok. Doslej je stala prikuha v zagrebskih gostilnah 2 K 50 v.

j 3500 brezposelnih vagonov stoji že mnogo mesecev na progi Zemun-Novni Sad. Vagoni so natovorjeni z raznim vojnim plenom, ki bi se moral spraviti pač kam drugam, a tako se kvarijo vagoni, ki bi jih vrhu tega tako krvavo potrebovali za promet. Železniški minister je že od začetka sem pri liberalni stranki.

Domnače novice.

d Jakoba Kušarja z Notranjih goric, načelnika Samostojne kmetijske stranke, ki se v zadnjem »Kmetijskem listu« zaganja v duhovnike, češ da so kmeta trdno v pesteh držali, ponižno vprašamo, kdo je bolj držal kmeta v pesteh kot liberalni gostilničarji, trgovci in magnatje, ki so danes največji kričarji za »Samostojno kmetijsko stranko«. Vprašamo g. Kušarja, kdaj je on le eno tisočinko tega žrtvoval za našega kmeta časa, talenta in premoženja, kot n. pr. dr. Krek, ki je bil duhoven, dr. Jeglič, ki je duhoven, in nebroj drugih duhovnikov, ki so velikokrat žrtvovali svoje poslednje krajcarje za ljudsko izobrazbo, večer za večerom brezplačno delali v izobraževalnih društvi, dan za dnevom zastoj se ubijali po raznih zadrukah, med vojsko brezplačno spisali na tisoče prošnji, ljudem šli na roko v dušnih in telesnih zadevah itd. Kje se je kaj takega slišalo o liberalnih magnatih, gostilničarjih in trgovcih, ki danes tako vpijejo po shodih »Samostojne kmetijske stranke«? Povejte, kje? In če semintja kak duhovnik ni povsem storil svoje dolžnosti, ali ni splošna ljudska obsodba ravno pričala, da ljudje pri duhovnikih tega miso navajeni. Zakaj mečete zaradi par duhovnikov, ki niso storili svoje dolžnosti, blato na vse druge, o katerih natančno veste, da so šli ljudstvu vedno in povsod na roko. Ali Vas ni sram vedé in hoté tako blatiti duhovnike, medtem ko na drugi strani povdarjate, da ste krščanska stranka? Zakaj ne udarite v isti meri po liberalnih krčmarjih in trgovcih, ki res kmete trdno v pesteh drže? Ali se jih bojite, ali z njimi držite? Da, delati za ljudstvo je teže kot pa kričati za ljudstvo.

d Shod obrtnikov se bo vršil v nedeljo dne 21. septembra dopoldne ob pol deseti uri v dvorani Rokodelskega doma

v Ljubljani, Komenskega ulica šte. 2. Na dnevnem redu je: 1. Otvoritev shoda in poročilo predsednika obrtne zveze v Ljubljani. 2. Obrtna organizacija. Poroča gosp. stavbenik Iv. Ogrin. 3. Jugoslovanski Obrtnik. Poroča dr. Ivan Stanovnik. 4. Ustanovitev Jugoslovanske obrtne zveze. 5. Slučajnosti. — Naše obrtnike prosimo, da se za shod takoj prijavijo po dopisnici na naslov: Jugoslovanska obrtna zveza v Ljubljani, Sodna ulica št. 11. Kdor reflektira na skupno kosilo, naj to na priglasilo pripomni. Obrtne zveze naj takoj določijo za shod svoje delegate in jih priglasijo. Priglašenci dobijo vstopnico na shod pred otvoritvijo v Rokodelskem domu. — Obrtniki, agitirajte za obilno udeležbo, da boste iz vseh krajev častno zastopani. Gremo na resno delo in hočemo politično organizacijo obrtnikov V. L. S. dosledno in enotno izpeljati.

d Prosta vožnja invalidov po železnicah. Svoj čas je ljubljanski korespondenčni urad prinesel obvestilo, da bo invalidom dovoljena prosta vožnja po železnicah in je to objavil po vseh ljubljanskih dnevnikih, po katerih je posnel obvestilo tudi Domoljub. Na vprašanja, kaj je s to zadevo, odgovarjamo, da dokler tega ne objavijo Službene novine, uradni list belgrajske vlade, toliko časa o prosti vožnji ni govora. Pripominjamo pa, da imajo železniško ministrstvo že od začetka v rokah liberalci in da zato stvar nikamor naprej ne pride. Čemu potem obljube delajo?

d Svarilo in poziv. Zvedeli smo, da neki slovenski denarni zavod v Ameriki kupuje od v Jugoslavijo se vračujočih izseljencev dolarje in sicer dolar po 24 K. Za znesek v kronah da ček na enega zagrebskih denarnih zavodov. Dolar pa stane mnogo več, danes n. pr. celo 49 K. (Ljubljanske banke plačajo največ 45 K.) Na to se opozarjajo vsi oni, ki imajo svoje v Ameriki, kateri se nameravajo vrniti. Opozorite jih takoj pismeno na to razliko v ceni ter jim pojasnite, da koristijo sebi in svoji domovini, če prinesejo dolarje seboj. Če pa nočejo ali pa ne morejo vzeti seboj gotovine, pa naj založe denar v kakem popolnoma zanesljivem denarnem zavodu v Ameriki in prinesejo seboj čeke, ki se glase na dolarje in tu se jim bo izplačal znesek v kronah.

d Sprejemanje nepravilno žigosanih bankovcev. Od davčnega urada smo prejeli pojasnilo, da se nejasno ali dvomljivo žigosani bankovci sprejemajo v plačilo pri vseh državnih blagajnicah. O kaki kaznivosti glede takih bankovcev sploh ne mere biti govora, ker veljajo taisti po izdanih predpisih za polnovredne. Da se tedaj ljudstvo ne bega ter da se olajša in omogoči javni denarni promet, bodi zlasti trgovcem in obrtnikom pojasnjeno, da je odkloniti le take bankovce, ki nosijo očitno ponarejeni žig, kar pa se da v slehernem slučaju, je li žig pristen ali ne, lahko presoditi.

d Pozdravi iz italijanskega ujetništva: Nbroj prisrčnih pozdravov vam pošiljamo iz voj. ujetništva v Italiji, kakor tudi vsem bralcem »Domoljuba«. Smo tukaj iz vseh delov naše Jugoslavije ter že komaj čakamo na rešitev. Kako nam gre, rajši ne

omenjamo. Tudi nič ne vemo, kako je doma, ker le malokateri dobi kakor pisanje. Mnogo bi imeli še pisati, pa žal ni pripuščeno. Kaj veš po srečni vrnitvi. Še enkrat pozdravljamo vas tam v domovini, posebno še vse znance. Janez Ogriz, Štefan Eal, Lauserger Albin, Matevž Kos, Jožef Mračnikar iz Koroške. Posinek Karel iz Štajerske. Pogačar Jožef iz Kranjske.

d Iz Italijanskega ujetništva pošiljajo pozdrave Jenič Ivan, Učman Jožef, Ciller Rok in Vatterer Adolf.

d Potni listi za Italijo in zasedeno ozemlje. Opozorijo se stranke, ki žele dobiti potno dovoljenje v Italijo ali v zasedeno ozemlje, da francoska misija v Ljubljani ni nikakor pooblaščenca izdajati taka potna dovoljenja. Glasom neoficijalnih informacij izdajata do nadaljnje drugačne ureditve take potne liste samo italijanski misiji na Dunaju in v Celovcu.

d Kranjska industrijska družba. Kakor poročajo dunajski listi, bodo pogajanja zaradi prodaje delnic Kranjske industrijske družbe v kratkem dospela do uspešnega zaključka. Veliki sedanji delničarji v okrilju dunajske Bodenkreditanstalt so se odločili, da prodajo polovico delnic. Kupnina bo plačana v lirah. Tako bodo imeli lahko eno gospodarsko postojanko v Jugoslaviji več.

d V Ljubljani manjka stanovanj. Mnogo vagonov v Dravljah in pri Vodmatu mora zato služiti za stanovanje revnim družinam. Pa poleti se že še živi v vagonih, čeprav z največjo težavo, pozimi pa bo to nemogoče. Vlada je sestavila komisijo, ki sedaj išče po Ljubljani stanovanj. Pravijo, da je še mnogo hiš, kjer stanujejo razni vojni dobičkarji, katere imajo še dovolj sob na razpolago. Iskalci stanovanj so imeli 14. septembra shod v Mestnem domu, kjer so se upravičeno kregali proti takim razmeram in pozvali komisijo, naj hitro dela.

d Začetek šolskega leta 1919/20. Po odredbi gospoda poverjenika za uk in bogočastje se začne šolsko leto 1919/20 z vpisovanjem dne 22. septembra 1919. Ta začetek velja za vse javne in zasebne srednje šole in za vse ljudske šole, ki so na kraju srednjih, oziroma meščanskih šol. Ostale ljudske šole so začele šolsko leto v normalnem času.

d V zavod Sv. Stanislava prihajajo gojenci dne 25. septembra. Izpiti se prično ob 11. uri. Sv. maša ob 26. septembra.

d Škofja Loka. Začetek šole v dekliškem zavodu pri uršulinkah — ljudska in meščanska šola ter učiteljske — bo dne 23. septembra (torek) s sv. mašo ob 9. uri. Oglasiti se je v svrhu vpisovanja dan poprej, 22. septembra, pri samostanskem predstojništvu.

d Deželna vlada razpisuje večje število štipendij za izobrazbo na raznih tehničnih, trgovskih in obrtnih šolah. Pri razdelitvi ustanov se bodo upoštevali tudi obrtniki, ki se hočejo na kaki inozemski šoli izpopolniti. Želeti bi bilo, da se priglase ukazeljni, že izučeni mladeniči tapetniške, sedlarske, strojarske in lončarske obrti, katerim bi bilo tako omogočeno obiskovati specialne obrtne šole, katerih pri nas nimamo. Prošnje je vlagati do 19.

septembra z državnimi uradi. Natančneje
opisanih daje urad za pospeševanje obrti,
Ljubljana, Dunajska cesta 22.

d Nočno delo pri peklih odpravljeno.
Na enketi dne 30. julija in dne 4. avgusta
1919 pri poverjeništvu za socialno skrb
je sklenilo, da se nočno delo odpravi
in se začne dogovorno obojestransko z
dne 15. septembra z delom v vseh de-
lavnicah v pekovski obrti od 4. ure zjutraj.

d Peta številka »Jugoslovanskega
obrtnika« je izšla in prinaša zelo zanimi-
vo stvarino. Obrtniki opozarjamo na ta za
obrtnike zelo aktualen list. Naroča se v
Ljubljani, Sodna ulica 11.

»Stična«. Tak je naslov 68 strani bro-
šur knjižici, ki jo je spisal bogoslovni pro-
fesor dr. Josip Srebrnič. Knjižica popisuje
godovino samostana, ki je v prejšnjih sto-
letjih imel velik vpliv na napredek in iz-
obrazbo naših ljudi. Knjižico krasijo 15 slik.
Prav je, da se naše ljudstvo zopet bliže
sezna s tem samostanom in njegovim
življenjem. Knjižica stane samo 1 K 80 v.
In se naroča v Jugoslovanski knjigarni v
Ljubljani.

d Avtobus vozi pošto, ljudi in prtljago-
vino vsak dan iz Novega mesta proti
Krškemu in iz Krškega proti Novemu mestu.
Iz Novega mesta odhaja ob 6. uri in 30
minut zjutraj in pride v Krško ravnoprav
do vlaka, ki vozi ob 9. uri iz Vidma v
Zagreb. Iz Krškega odhaja avto ob 3. uri
popoldne, toraj pol ure pozneje, ko pride
vlak iz Zagreba na Videm-Krško ter pride
v Novo mesto okrog pol 6. ure zvečer,
tedaj zopet prav do vlaka proti Belokrajini
ali proti Ljubljani. Na vozu ima prostora
do 20 oseb. Cena za 1 kilometer znaša
50 vin., do Krškega 20 kron.

d Cela pošiljatev tobaka ukradena.
Cela pošiljatev tobaka za Metliko je bila
med vožnjo na progi Novo mesto — Črno-
melj pokradena. Tatovi sedaj s tem toba-
kom verizijo po Belokrajini in sosednjem
Hrvaškem.

d Ogenj. O polnoči od petka na so-
boto je zažgala zločinska roka kozolec
posestnika Matevža Jerasa v Šmartnem pri
Tuhinju. Kozolec je bil s slamo krit in
izven vasi. Obložen je bil delno z ovsom.
Brezvestni človek je zažgal na obeh kon-
cih, tako da ni bilo mogoče gasiti, ker je
bila preje vsa streha v ognju preden so
ljudje ogenj opazili.

d Ogenj je nastal 10. septembra t. l.
v Cegelnici pri Novem mestu. Oškodovana
sta posestnika Kukman in Pavlič. Zgorel
je pod, senica, hlev in kozolec. Zažgali
so zopet otroci. Na pomoč so prihitali vrli
železničarji, ki so pomagali ogenj pogasiti.

d Vlom v cerkev. Neznani lopovi so
vlomili v podružnico sv. Jurija v Bistrici
pri Trziču v nedeljo ponoči. V zakristijo
niso mogli, zato tudi ni druge škode nego
poškodovana vrata.

d Žena zaklana v pričo moža. Pri Di-
vači ob nekem križišču cest stoji gostilna
Mahorčič. Dne 3. septembra so prišli zve-
čer tik pred policijsko uro trije italijanski
vojaki, od katerih je Mahorčičeva žena
enega poznala in mu je to tudi povedala.
Ko so že odhajali, se dva obrneta nazaj,
namerita puško proti Mahorčiču in mu za-
povesta, da se ne gane. Tretji pa se z

nočem zagnal na ženo in jo zabodel v
vrat. Ko je žena ležala v krvi, je moral
mož izročiti roparjem blagajno z 8000 li-
rami, na kar so vojaki zbežali. Ženo so
hoteli umoriti, ker je enega poznala. Rana
je težka, toda upati je, da bo žena okre-
vala. Roparjev še niso izsledili.

d Ogenj. Na Polju pri Boh. Bistrici je
zgorel pretekli teden kozolec Janeza Roz-
mana p. d. Špana zgornjega. Zažgali so
otroci, ki so se igrali z očalno šipico in
koncentrirali solnčne žarke. V nevarnosti
je bila vsa vas Polje, k sreči je pihal veter
v nasprotno stran. Škode je nad 10.000 K.
Ker je posvetil sedanji odbor Gasilnega
društva na Boh. Bistrici vse svoje delo
dramatičnim predstavam, je nujno potreb-
no, da vzame občinski odbor požarno-
varnostno organizacijo po vseh vaseh na-
še občine v lastne roke, ker se sicer lahko
pripeti, da bodo namen gasilnih društev
napačno razlagajoči gospodje gasilci, do-
hajali prepozno na kraj nesreče tudi pri
bolj resnih slučajih. — Eden izmed na-
vzočih.

d Zadavila je svojo 76 letno mater
Nežo Goli v noči od 4. do 5. septembra v
Pečicah škocijanske župnije na Dolenjskem
43 letna samska hči Marija. Vzrok: Doma-
če razprtije. Morilka je zločin priznala.
Priznala je pa tudi nek požig iz prejšnjih
let. Zločinko so odvedli začasno v sodniš-
ke zapore.

d Kdo kaj ve o Boštjanu Dobovšek,
B. 655, Jerome Arizona, Amerika, ki se že
od l. 1914. ni nič oglasil. Kdor bi kaj vedel
o njem, se prosí, da bi to poročal njegovi
ženi Mariji Dobovšek, Razbor, Loka pri
Zidanem mostu.

Cerkvene vesti.

c † Fr. Riharju, župniku v Mekinjah,
se odkrije in blagoslovi nagrobni spome-
nik v nedeljo, 21. septembra, ob 3. uri po-
poldne. Na grobu zapoje društveni moški
zbor dve nagrobnici. V društvenem domu
pa priredi Izobraževalno društvo svojemu
ustanovitelju in 16 let neumorno delavne-
mu predsedniku v spomin primerno slav-
nost. Začetek ob pol 4. uri. Opozarjamo
na to prirediteljeve njegove prijatelje — sploh
vse, ki so ga poznali — posebno pa oko-
liška izobraževalna društva. Pridite v obil-
nem številu in pokažite, da znate ceniti
spomin moža, ki je vse svoje moči posvetil
izobrazbi ljudstva. Pri tej priliki bo v
Domu prvič zažarela elektrika.

Gospodarska obvestila.

g Padanje krone. »Politika« se v po-
sebnem članku bavi z vprašanjem padanja
kurza avstrijske krone in trdi, da je zadnji
mesec kurz avstro-ogrsko krone v Ženevi
znašal 13, potem 10 centimov. Parkrat je
kurz krone padel tudi pod 10 centimov.
Na naši borzi so se gibale cene od 30 do
32 dinarjev za 100 kron, kar odgovarja
razmerju med frankom in dinarjem v Žene-
vi. Še pred tremi mesci, ko je kurz avstro-
ogrsko krone padal, so listi izjavljali, da
preti Avstriji denarni polom. To stanje se
do sedaj ni izboljšalo. Zavezniki se trudijo,
da izboljšajo pridobitno stanje Nemške
Avstrije. Tudi londonski borzni listi se ba-
vijo z vprašanjem kurza valute in pravijo,

da to stanje škodí ostali Evropi. Rešitve
za Nemško Avstrijo je treba iskati v Ame-
riki. Kot jamstva za posojila se morajo
uporabiti rudniki, obdelana zemlja itd.

g Izvoz lesa. Vse prošnje za dovoljenje
izvoza lesa se morajo nasloviti na Šumsko
centralo v Belgradu in vložiti pri podruž-
nici Centralne Uprave v Ljubljani. V proš-
nji mora biti natančno navedeno: naslov
pošiljatelja, nakladalna in namembna po-
staja, naslov prejemnika, množina, vrsta,
kakovost in vrednost lesa in zadnja želez-
niška postaja v Jugoslaviji.

g Ponudbe za kože. Za ponudbe zajčjih
kož ter kož domačih zajcev prosí nemško-
avstrijski urad za trgovski promet, po-
družnica Ljubljana, Resljeva cesta 1.

g Cene goveje živine na Hrvaškem so
padle na 6—7 K za kilogram žive teže,
goveje meso se pa še vedno prodaja po
16 K kilogram. Konsumenti so mnenja, da
to ne gre in zahtevajo, da se cene gove-
dini takoj znižajo.

g Živinski sejmi so po celem Sloven-
skem štajerju zaprti, ker se je v velikem
pojavi pri goveji živini kuga-slinovka. V
naše kraje se je zanesla ta nevarna kuga
iz Hrvaškega. Da se slinovka še bolj ne
raznese po naših krajih, svetujemo, naj
živinorejci vsak posamezen sumljiv slučaj
takoj naznanijo okr. živinozdravniku.

g Gospodarsko pogodbo med Jugosla-
vijo in Nemško Avstrijo so sklenili v Bel-
gradu, kakor pišejo nemški listi. Nemška
Avstrija dobi ogromne množine živil in
drugeth surovin iz Jugoslavije. Jugoslavija
pa bo dobila iz Nemške Avstrije železa,
papirja, vžigalic, soli, pohištva, strojev itd.,
kolikor bo hotela. Dunajski listi pišejo,
da bo Jugoslavija ena najbogatejših dr-
žav. —

g Žetev v Ameriki. Kakor poroča
»Algemeen Handelsblad«, se ceni letoš-
nja žetev pšenice v Zedinjenih državah na
923 milijonov mernikov (bushelov), t. j.
6 milijonov mernikov več kakor lani in
132 milijonov mernikov več kakor je zna-
šala povprečna žetev zadnjih pet let.

Drugod po svetu.

p Čehi na Slovaškem hočejo uganjati
svojo protiversko politiko. Ker se ljudstvo
brani in je začelo zaradi tega mrziti češko
gospodo, se »Slovenski Narod« razburja.
Liberalci bi pač povsod radi, da bi ljud-
stvo hvaležno sprejemalo brce, ki mu jih
dajejo svobodomislici.

p Goljulijski čeških socialistov. V pra-
ški mestni hranilnici so prišli na sled ve-
likim poneverbam, Tisti, ki je poneveril,
je zaigral denar pri hazardnih igrah, kate-
rih sta se udeleževala celo dva ministra.
Pripominjamo, da pripadajo češki ministri
socialistični in agrarni stranki, ki sta obe
protiverski.

p Za češke šole na Dunaju se bore
Čehi. Dunajski občinski svet je sklenil, da
kljub zahtevam mirovne pogodbe ne do-
voli čeških šol. Čehi pa tudi nočejo pošil-
jati svojih otrok v nemške šole.

*Kmetje, zapomnimo si: mi smo v
kmetjskih zvezah, oni, ki cepijo naše
kmetjske vrste, so v „Kmetjski stranki“.*

VESTNIK ORLOVSKE ZVEZE

o Sv. Gregor. V nedeljo 7. septembra smo oživili naš odsek. Prešnji predsednik in načelnik sta nam padla v vojni. Priglasilo se je do sedaj 19 članov, oglašajo se še vedno novi. Imamo tudi naraščaj, ki bo vadil v dveh skupinah. V Dobrolo vas nas bo šlo več. Tam upamo dobiti nov ogenj za delo čez zimo. Zdravo!

o Orlovski tabor na Koroškem se vrši v nedeljo, 28. t. m. Odseki in krožki Orlic naj nemudoma javijo udeležbo. Na prepozne prijave se predsedstvo ne bo oziralo, če kdo ne bo pripuščten na tabor, bo kriv sam, zato hitite s prijavi! Kdor se zglaš do srede, se udeleži tabora pod raznanjenimi pogoji. — Predsedstvo O. Z.

o Mladenški tabor priredi Orel v Dobropoljah v nedeljo, 21. septembra pri sv. Antonu v Dobropoljah. Po taboru v dvorani društvenega doma igra »Veriga«. Sodeluje višnjegorska godba. Fantje ribniške doline, v nedeljo v Dobropolje!

Dopisi.

PREDDVOR NAD KRANJEM.

Meseca novembra preteklega leta se je priselil v Preddvor g. Ciril Vizjak, bivši nadučitelj v Vreham. Ostal je tu 9 mesecev in prejemal plačo, ne da bi podučeval. Kot zaigran liberalce je hotel napraviti združbo v mirni preddvorski fari. Posebno ga je razdrazilo, ko je g. župnik sklical shod v svrhu ustanovitve podružnice Kmetijske zveze, ki je bil izredno dobro obiskan. Na tem shodu je skušal delati zmedo, a je temeljito poogorel. V kratkem času se je samo iz preddvorske fare vpisalo nad sto članov v Kmetisko zvezo. Iz nekaterih vasi prav vsi hišni posestniki od prvega do zadnjega. Vsekako vesel pojav, ki dokazuje, da ljudstvo spoznava, da je le v tesni gospodarski združitvi rešitev kmeta v težkih časih. G. Vizjak se je parkrat pohvalil v »Narodu« in »Jugoslaviji«, obenem se je seveda obregnil ob neljube mo osebe, zlasti ob našega g. župnika Fr. Lakmayerja, ki uživa vsled svoje neumorne delavnosti splošno spoštovanje. V »Domovini« z dne 22. avgusta napada nek »neznani« dopisnik, za katerim se brez dvoma skriva g. Vizjak, ki je odšel službovat na Koroško, g. župnika in mu podtikuje nemškutarstvo, pomanjkanje patriotizma, pohujšanje, nepoštenost itd., skratka sama podtikanja na tak način, kot se je naučil iz liberalnega abecednika predvojnega dobe. Iz njegovega članka se razvidi prozoren namen očrnuti g. župnika pred gosposko in mu vzeti ugled pred faran. Brez pomena bi bilo zavračati podtikanja, saj jih nihče ne verjame. »Resnicoljubnemu« dopisniku v Domovini odgovarjamo sledeče: G. župnika poznamo vsi dobro kot zaveznega čeha in pravega prijatelja Slovencev, ki že 30 let deluje med njimi — tu v naši fari nad 10 let — z vso vneto za duševni in gmojni blagor ljudstva. S tem si je pridobil vsestranski ugled in spoštovanje, ki mu ga brezimen dopisnik zaman skuša izpodkopati. Njegovim očetovsko resnim opominom se ima naša fara v veliki meri zahvaliti, da je med vojsko ostala moralno visoko. Malokje, kjer so bili vojaki, je tako malo nezakončnih otrok, kot pri nas in z nemškimi vojaki sploh nebenege. Seveda dopisnik je edini, ki tega ne ve, ali noče vedeti. Po pravici bi se morali bati za mladino, ako bi jo imeli vzgajati ljudje, ki ne ločijo resnice od laži. Da g. župnik pomaga v občinski pisarni, vodi aprovizacijo in hranilnico in vse to popolnoma brezplačno, je v veliko korist občine in za to

mu moramo biti še posebno hvaležni. Morda bi pa g. dopisnik rad pri občinski pisarni kaj zaslužil, da ga ta tako peče? Z vso odločnostjo pa pozivljamo dopisnika, da objavi, ako je kaj moza, »vse javne tajnosti fajmoštrove šparkase« kot imenuje našo hranilnico in posojilnico. Z gradivom in dokazi na dan, sicer se dopisnik sam označi s »častnim« pridevkom, ki ga nihče rad ne sliši. V vednost mu povemo, da je hranilnica in posojilnica pod nadzorstvom »Združne zveze«. Dopisnik, kako ste smešni ko se tako poveljujete! Omenjamo tudi, da ne potrebujemo od Primoža Race nikakih navodil za občinske volitve. Bomo že opravili popolnoma brez njege. Naj bo dopisnik uverjen, da si s takim članom ni prav nič pridobil na ugledu, pač pa škodoval sebi in »Domovini«, ki je sedaj pri nas nihče ne bo bral, še manj pa ji verjel. Za tako reklamo naj se pobota »Domovina« s svojim dopisnikom, kakor ve in zna. Svetujemo mu, naj se loti pametnejšega opravila, ako pa čuti v sebi dopisniškarsko »žilico«, naj o priliki nekoliko obdela našo pošto, proti kateri imamo čimdalje več se pritoževati radi počasnega in nerednega dostavljanja poštnih pošiljatev. Gradiva mu lahko preskrbimo. Za to mu bomo hvaležni, vsaj nam ne bo treba. Več faranov.

SV. GREGOR.

V nedeljo 7. septembra je imelo naše na novo oživljeno Slov. kat. izobr. društvo občni zbor. Izvolili smo nov odbor, zopet poživeli Orla z naraščajem in ustanovili pevski odsek z moškimi, ženskimi in mešanim zborom, dramski odsek in odsek »Dekliške zveze«. Prihodnji mesec uredimo v društvenem domu prostorno čitalnico.

MOKRONOG.

Ker so sedemrazrednice gotovo času neprimerne šole, je bila zahteva za stopnjo naprej ali nazaj! Višji šolski svet se je odločil za stopnjo naprej, tedaj osemrazrednico v Mokronogu. Stroškov domači občini niti vinarja več, učna moč pa plačuje država. Učiti se mora po gotovem načrtu. Šola bo enaka šoli v Šmihelu pri Novem mestu, šoli pri uršulinkah v Ljubljani ali drugim enakim šolam na eni strani, na drugi strani pa se mora pokladati velika važnost na kmetijski in gospodinjinski pouk. Absolventje te šole naj bodo dobri kmetovalci in skrbne gospodinjice, imeli pa bodo tudi vstop v razne pisarne, v trgovske tečaje, na učiteljsišča, tretjo realno, v razne tiskarne in poštni tečaj za poštne uradnike. Poleg obveznih predmetov se bo počevala neobvezno tudi laščina in nemščina, kar bo gotovo v korist, saj kolikor jezikov znaš toliko moč veljaš.

Ustreženo ni samo domačinom, ampak tudi vsem sosedom, ki bodo lahko izobraževali svojo mladino doma, pa gotovo ceneje kakor v mestih.

Vpisovanje bo v nedeljo 21. septembra.

Listek

Tunakinja iz Štajra.

Povest. Prevaja ...

(Dalje.)

Tudi sodnik se je dvignil s sedeža in je jezno vzkliknil: »Kaj pa je?« Henrik je glasno rekel: »Ako z luteranskih lec lete take psovke, zakaj se potem jezimo na rimske menihe?« Mož na leci je postal rdeč kakor škrlat; ni mogel naprej govoriti, zakaj sram ga je bilo, da ga je prvi mož za sodnikom pred tisoči tako ponižal.

Sodnik je besneč od jeze z divjimi pogledi meril sina in mu je napol glasno rekel: »Katero vere pa si pravzaprav, ne poznam te več.« Henrik je odvrnil: »Luteran sem! Toda božjo besedo hočem slišati, ne pa psovke in laži. Pri Kristu, pri katerem večerji sem bil, Stefana ni nikaka Dalila.«

»Kaj ti veš?«

»Več kakor ta-le tam gori. Kje je moj konj?« zapoveduje Henrik. Tresoč se od jeze, mu je sodnik pokazal hrbet, toda moral je slišati, kako je ljudstvo pritrdjevalo pogumnemu fantu.

Henrik je zajahal konja in je odjezdil proti orožarni; v hipu so se razpršile množice na mestnem trgu. Pridigar, ki ni vseh Henriku, je v Štajru že opravil. Vendar se je zopet zavedel in je vzel v roko biblijo, da bi si pomagal iz velike zadrege. Še je bila videti krasna postava mladega stotnika v farni ulici, ko je Majorius zakričal za bojevitim glasom, ki je prepočil vrane iz strešnih lin in vrabce raz slemen:

»Trikrat sem sodnika Hendelna povišal nad Samsona, toda, še eno vrlino ima Hendel, ki jo Samson ni imel: Samson ni zapustil sina, Hendel pa ga ima. Tamle jaha; ne vem, kaj mu ni bilo všeč v pridigi, da mi je pokazal hrbet. Za njege, za mladega Hendelovega sina dvigam roke k nebu in kličem: »Gospod, gospod! Daj, da sovraži preklete Filistejce, da vihti svoj meč zoper nje, da maščuje vse njih krivice. Gospod, daj, da kri teh krivčnikov rdi ob pasu, ki mu oklepa ledje, da pordeči njegove čevlje. Naj bo, kakor je njegov oče, nikdar ne pusti, da gre s Filistejci in moli Dagona, da izda skrinjo zaveze.«

Ko je tuji duhovnik tako govoril, je sodnik jezno položil svojo roko na meč in je glasno rekel: »Dostil Pridigarji, sedaj razdelite biblije med ljudstvo.« To ne gre, da bi mu še ta zmerjal sina, to sme le on sam; ta mož, ki je prišel s severa, ki ga bo plačalo štajrsko zlato, tega ne sme. Očeta lahko slavi, sina ne sme grajati!

Drugič je ves poparjen prekinil tuji pridigar svoj govor. Štajerski pridigarji so mu privoščili to ponižanje, vsi zadovoljni so si meli roke in so rekli: »Ha, ta nima sreče pri našem gospodu kljub vsem lepim primeram in prisposodbam. Ta lahko spravi šila in kopita in gre tja, odkoder je prišel, ne bo več pridigar v Štajru. Henrik mu jo je zagodel, da bo pomnil.«

Majorius je s potemnjem obrazom zapustil leco in ni bilo niti njege niti spremljevalcev več videti na trgu. Hendel je nato rekel luteranskemu svetovalcu Madlzederju: »Naj pridejo sem naši katoliški someščani; pridigarji naj jim razdele protestantske biblije, naročite jim to!«

Pridigarji so letali po trgu semintja, z velikim trudom so privedli tri moške in dva ženski.

Sodniku je čelo potemnelo, ugriznil se je v ustnice.

Pridigar Insingus je rekel svojemu tovarišu: »Od treh košev kruha sta še dva polna — žal, to ni pomnoženje kruhov; od 300 biblij nam jih je ostalo še 290. Kdor more umeti, naj ume. Mesto je vendar luteransko — kali?«

»Madlzeder!« je klical Hendel s tribune doli. Hitro je prišel poslušni mož.

»Kje so papežniki, kaj, je-li se tako izpolnjuje moja zapoved?«

Madlzeder se je priklonil pred razsrjenim gospodom: »Ne moremo zato, kar se je zgodilo; ljudje so nas potegnili in so danes jutraj navsezgodaj šli proč k svoji božji službi.«

»Kaj?« se je zadril Hendel. »Saj vendar nimajo nobene cerkve več! Ali pa se skrivajo v brloge k božji službi? Izsedil bom njih gnezda, in potem se jih Bog usmil.«

»Ne, vse časti vredni gospod,« je odvrnil Madlzeder, »ne skrivajo se v brlogih k božji službi. Šli so v bližnje katoliške cerkve, nekaj jih je šlo v Garsten, nekaj v Glajnk, drugi zopet drugam. Samo pet jih je ostalo doma, in ti so že prejeli biblije.«

Sodnik je stopil s tribune doli in je zaklical:

»Kje je štajerdorski načelnik?«

Načelnik se je približal.

Hendel vpraša: »Kdo je ljudi naščuval, da hodijo v daljnje cerkve? Jasno je, da so to nove spletke. Vsi so vedeli za moje povelje, da morajo priti k pridigi na mestni trg. Hočem vedeti, kdo mi je ljudi odpeljal proč! Jezno je gledal, da je načelniku zastajala kri

po žilah. Ljudstvo se je v trumah razpršilo iz mestnega trga. Tudi okna so bila vsa prazna. Štajerci so se umaknili sru svojega sodnika; tresejo se pred možem, ki je obsodil deklico na sramotni oder in Zelerja na vislice.

»Kdo je bil?« je plašno rekel štajerdorški načelnik. »Ne vem, gospod. Ljudje pač hočejo po svoji veri moliti k svojemu Gospodu in Bogu, se pač ne da nič pomagati; morda postanejo sčasoma pametnejši.«

»Moral jih je kdo naščuvati!« je žugal Hendel. »Vi ne veste? Nočete vedeti! Hudič naj vzame vašo zadržnost! Govorite! Bila je Stefana Švertner.«

Mož je prebledel. Sicer je luteran, vendar mu je težko, naznaniti deklico, ki je bila že enkrat tako težko, tako kruto obsojena. Beseda mu zastaja, slednjič počasi prizna: »Gospod, kaj naj rečem. Res, bila je Stefana. Toda, ni ščuvala, ni,« je zagotavljal, ko se je sodnikov obraz grozno skremžil in se mu je njegova pest začela tresti ob meču, »ni ščuvalo ubogo dekletce, ne, ne, nikogar ni nauhuškalo. Odkar je ozdravila, pač hodi vsak dan v Garsten k sveti maši; ljudje pa so jo videli in so rekli: »Ako gre Stefana vsak dan k maši, nas je lahko sram, če ne gremo vsaj vsako nedeljo in ne storimo svoje krščanske dolžnosti, ki nam je zapovedana pod smrtnim grehom.«

»Je že dobro,« je mirno rekel Hendel. »Ze vidim, da je Stefana, prav tako, kakor sem si mislil.«

Načelnik je sklenil robate roke v nerodnih rokavicah in je prosil: »Gospod, nič žalega ji ne storite! Pobožna deklica je, ničesar ni storila, kar bi bilo vredno kazni.«

Sodnik se je grenko nasmehnil. Ne, ničesar ni storila, samo njegovo postavo, njegovo povelje, njegovo delo je zopet postavila v zasmeh. Zakaj danes tujec ni mogel končati pridige, zakaj mu je sin danes napravil novo neumnost? Zakaj je ostalo samo pet katoličanov na trgu? Zakaj je ostalo tristo biblij na tleh, in tisoče kruhov v košarah? Stefana! Stefana! Če bo hudič dobil hčer, jo mora krstiti na tvoje ime: Stefana!

»Ne bom je kaznoval!« je kratko, dušič svoj srd v prsih rekel sodnik načelniku. Bolj ko je jezen, bolj pokaže, da je nasproti tej deklici brez moči. »Preveč časti bi bilo zanjo.«

Načelnik se mu je hotel zahvaliti, toda sodnik ga je surovo prekinil:

»Spravite se v Štajerdorf, sram vas bodi! Naše predmestje se pa res odlikuje! Pazite, da vaši papežniki še enkrat ne naskočijo moje nožarne; v čast vam je, da se je to že enkrat zgodilo v vašem okraju. Madlzeder!« je zaklical svojo soprogo, ne da bi jo pogledal, pod pazduho jemlječ in počasi stopajoč čez napol prazni trg: »Ste slišali? To je sramota! Ne preneha s svojo propagando. Madlzeder, hočem, da odslej zanaprej zanesljive osebe stražijo hišo, v kateri prebiva, da pazijo na vse kaj se tam godi kaj dela; kakor hitro bi se predrznila le količkar prekršiti mojo postavo, ki prepoveduje javno in zasebno službo božjo, mi naznanite; imam jezdece, ki bodo izprideno žensko iztirali čez mejo, če tako velim! — iztirali za veke, že davno bi bil moral to storiti. — Bog me kaznuj!« je rohnel v črnem srdcu. »Ali okolišnje cerkve ne razpadajo? Li ne trohne mrtveci v njih? Hotel bi, da pride kuga v Garsten, da bi ljudem prepovedal še te farske cerkve.«

»O moj ljubi!« je glasno vzkliknila Helena... »Ne, ne, ne! Ne slikaj hudiča na steno!«

»Bodi mirna, saj je ne bo!« jo je pomirjeval sodnik, naglas se je smehljil in je božal njeno rožnato roko. »Samo k tebi je ne bo, saj imaš svoj pravi — safir, ali ne? Dobro ga zašij v svoje vzglavje.«

Peljal jo je s hriba, vmes se je šalil, toda v srcu so se mu podile črne misli, in njegov duh je koval hudobne načrte.

Adler, načelnik železninarjev se je zasmehljivo za njim oziral in je rekel katoličanu Amortu: »To je nezaslišano. To si bom zapisal. Tuji pridigar ga je primerjal s Kristom in njegovo mater z Marijo, ki ji je angel naznanil rojstvo Kristovo. On je vse to poslušal! To bom spisano nesel pred cesarja. Amort, resen mož s živo brado, katoličan in

član zarote, je rekel: »Gospod Adler, o Samsonu je bil govor.«

Adler je odgovoril: »Kdo ne ve, da je bil Samson predpoba Kristova in stari zavezi? Vrhutega, na oltarni sliki se je je pustil slikati kot Kristus, to je že več kakor krivoverstvo, to je bogokletstvo.«

Amort je rekel: »Poročajte samo resnico, gospod, nič izmišljotin.«

»Ako velja, da naše ubogo, nesrečno mesto rešim tega peklenškega trinoga,« je mirno odvrnil Adler, »je že dovoljeno, nekoliko bolj črno mešati barve. Še na misel mi ne pride, da bi si izmišljali! Dovolj smo doživeli.«

(Dalje.)

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 3% brez kakega odbitka.

Radne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Razno.

d Varujte se griže! Griža (dizenterija) nastopa, kakor že v zadnjih letih, tudi letos precej pogosto. Povzročajo jo bacili griže, ki s hrano pridejo v črevo in tam povzročajo vnetja, je torej nalezljiva bolezen črevesa. Krčevite bolečine spremljajo pogosto izločevanje jako žleznatega, včasih krvavega blata. Bacil griže, povzročitelj bolezni, izloča se z odpadki in se drži vsega, kar se z njimi neposredno ali posredno onesnaži (roke, perilo, posode, stranišča). Muhe, ki oblezejo izločke, prenašajo bolezenske kali tudi na jestvine. Po umazanih prstih, žlicah itd in po jestvinah pridejo te kali v prebavilne organe zdravega in povzročajo tako obolenje. Po zraku se bolezen ne prenaša. Vsaka nerednost v prebavilnih organih pospešuje okužbo. Da se ubranimo griže, pazimo na sledeče: 1. Varujemo se vseh težko prebavnih jedi, pred vsem onih, ki so morda onesnažene; ne uživajmo neolupljenega sadja, ne kumar, ne solate. Ne pijmo surovega mleka. V obče uživajmo le kuhane jedi. 2. Na straniščih je paziti na največjo snago; po možnosti je uporabljati le domače stranišče. 3. Čenažimo si roke po vsaki uporabi stranišča in pred vsakim kosilom oziroma južino. 4. Pri sumljivih znakih (bolečine v trebuhu, bljuvanje, driska) je povprašati takoj zdravnika.

r Krojača — sapa vzela. Ob zadnjem viharju se je pripetil tale smešni dogodek: Nekaj krojač se je po oprasku podal v mesto Kolmar, kjer je v družbi svojega prijatelja nekoliko preveč pogledal v kupico. Zvečer se peljeta precej nadelana na vozičku domov; žeja pa je še tako huda, da

med potjo v neki krčmi dodeneta, kar je manjkalo. A zunaj vasi hipoma nastane tako silen vihar, da suhega krojača hipoma pihne z vozička. Voznik kmalu pogreši tovariša; a šele po dolgem iskanju ga najde precej proč od ceste, kamor ga je vihar odnesel. Toda krojača spraviti nazaj na voz, nikakor ni šlo; prvič zato ne, ker ga niso noge nosile, drugič pa tudi zato ne, ker tudi voznik ni imel več potrebnega ravnotežja. In tako mu ne preostane drugega, kakor tovariša previdno zavaliti v cestni jarek, postaviti svetilnic poleg njega, a sebe prepustiti treznemu konjiču, ki ga tudi srečno pripelje domov. Proti jutru se krojač začuden prebudi ter se ves polomljen in potolčen s svetilnico poda nazaj v bližnjo vas. Pravi, da tega viharja ne bo kmalu pozabil.

Za razvedrilo.

Doktor — »živinozdravnik«. Mlad doktor zdravilstva se je v odlični družbi hotel ponašati s svojim liberalnim mišljenjem. Med drugimi začne tudi modrovati, da človek pravzaprav ni nič drugega, kakor žival in da se bistveno ne loči od psov, mačk, prašičev in podobnih živali. Celi družini je že presedalo neslano govorjenje; a nihče se ni mogel ojunčiti, da bi mu povedal, kar mu je šlo. Naposled vstane star, zelo čislán zdravnik in ga krepko tako-le zavrne: »Mladí gospod! Dosedaj sem vas klical vedno: »gospod tovariš« in prav mi je bilo, če ste me tudi vi tako klicali. Ker sem pa slišal danes iz vaših ust, da so ljudje živali, a jaz nikakor nisem vaših misli, zato vam prepovem, da me še imenujete »gospoda tovariša in tudi jaz vas ne morem več tako zvati, temveč le še živinozdravnik! Ste me li razumeli, gospod živinozdravnik?«

Zastavici. 1. Kdo je 60 let star, pa le 15 rojstnih dni šteje? — 2. Kadar ima vodo, pije vino; kadar nima vode, pije vodo. Kdo je to?

Lepo in popolnoma zdravo

... brinje ...

ima na razpolago večjo množino domača tvrčka Kmet & Co., Ljubljana, Marije Terezije cesta 8.

Kupim več vagonov raznega sortiranega **SADJA**

Ponudbe za vagonsko oddajo franco vagon poljubni kolodvor z navedbo vrste prosil

Fr. Sirc, Kranj.

Prosím tudi za ponudbe suhih gob in vseh drugih deželnih pridelkov. 5495

Mlinska sita (pajtlje)

za moko vseh vrst se dobe v trgovini A. ČADEŽ, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35 nasproti Tišlerjeve gostilne. 5493

DEKLO

za lahka dela v hiši in nekoliko na vrtiču, se takoj sprejme pri dobri hrani in začetni mesečni plači 60 K, katero lahko s pridnostjo povisa neomejeno. Tudi se lahko priučiti kuhati. Naslov pove upravnistvo „Domoljuba“ pod št. 5499.

Kupujem po najvišji dnevni cen!

lepo volno

oil živla ovac. — Mihael Omahen, Višnjagora.

Isče se priden, izkušen

hlapec h konjem

za graščino na Gorenjskem. Dobri pogoji. Potreba so pripravila s spričevali. — Naslov v upravnistvu pod št. 5.229

Spalne in jedilne sobe

kuhinske oprave, postelje, spodnje in vrhne modroce, umivalnike, vsakovrstne omare, mise in stole iz trdega in mehkega lesa, priporočata Brata Sever, zaloga pohištva in tapetniška delavnica, Ljubljana, Kolizej. Vabimo na ogled!

Durolit smole prosti specialni asfaltni strešni papir dobavlja

„Asphalton“ akoijska družba za asfalt in kemično tehnično industrijo Dunaj IX. Liechtensteinstrasse 20. Tovarni: Dunaj-Brno, 5337

Priporočamo edino tovarniško zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt ter njih posameznih delov. Istantam se dobijo potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko in manufakturno blago. Blago za oblake. 3896

Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7, za vođa desno.

Bukov, hrastov, smrekov les

resan in v gozdih, postavljen v tovarno ali tudi v vsaki posebni parceli v kamniškem okraju

kupuje

tovarniških izdelkov in upognjenega pohištva I. Bahovec nasl. Duplica p. Kamniku.

Vabijo se lastniki lesa zlasti v okolici tovarne, da stavijo svoje ponudbe. Les se strogo realno obračun in takoj plača.

Lepo črno letošnje

brinje

oddaja v vsaki množini in po nizki ceni trvdka Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2.

Trgovina Marija Rogelj,

— Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 38, — priporoča svojo bogato zalogo

manufakturnega blaga

cefirja, modre tkanine, čajga, volnena blaga, dalje robcev, barhanta, nogavic, svila, sukanca in drobnarije.

Primešaj „Mastin“ krmi.

Zato se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila. Da to krmo živina, perutnina dobro prebavi in popolnoma izkoristi, naj se primeša 2 krat na teden krmi, ena pest polna „Mastin“ to je dr. pl. Trnkóczy-a redilni prašek. „Mastin“ Paket velja 3 K, 5 paketov K 17-50 poštnine prosto, 5 paketov zadostuje za 3 mesece za enega vola, kravo ali prašiča, da se zredi. Dobliva se pri vsakem trgovcu.

Glavna zaloga: **lekarna Trnkóczy** zraven rotovža v Ljubljani.

Mastin je bil odlikovan z najvišjimi kolajnami na razstavah: na Dunaju, v Parizu, Londonu in Rimu.

Na tisoče kmetovalcev hvall in rabi „Mastin“.

Pravo žolto domače milo za pranje 1 kg K 16.— 1 sabojček okoli 3.—, kg franko K 56.—, pošilja po povzetju zavod za eksport	Toaletno milo po dnevnih cenah Milo za britje K 3.—, 1 kg K 30.—, Krema za britje porcelan, lonček K 6.—, 1 duca K 55.—
--	---

M. JÜNKER, Zagreb št. 1, Petrinjska 3.
Z naročilom se prosil poslati tudi polovico zneska.

Vabilo

na

redni občni zbor

Gospodarske zveze, centrale za skupni nakup in prodajo, reg. zadr. z om. zav. v Ljubljani, ki se vrši dne 7. oktobra 1919 ob 18. uri v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru,
2. Poročilo načelstva,
3. Poročilo nadzorstva,
4. Odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1918/19 in razdelitev čistega dobička,
5. Volitev načelstva,
6. Volitev nadzorstva,
7. Volitev razsodišča,
8. Nakup napremičnin in stavba skladišč,
9. Pristop h Gospodarski družbi za nakup in prodajo, družbi z omeji. zav. v Ljubljani,
10. Spremembe pravil,
11. Situacnosti.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1919.

Načelstvo.

Nova smrt

za podgane in miši, katere je mogoče popolnoma in zanesljivo zatreti le z novo 10 let rabljivo iznajdbo, avtomatično pastjo

„Samostavljanka“

V eni noči se lahko vjame 20—30 miši ali podgan. Cena z navodilom K 20 za komad brez nadaljnjih stroškov. Za uspeh jamčijo mnogobrojna priznana pisma. Cenjena naročila se prosijo pod „Samostavljankae na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

Naročajte „Slevenca“

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 6.—, za podgane in miš K 6.—; za ščurke K 6.—; posebno močna tinktura za stenice K 6.—; uničevalec moljev K 3.—; prašek proti mrčesom K 3.— in 6.—; mazilo proti ušem pri ljudeh K 3.—; mazilo za uši pri živini K 3.—; prašek za uši v obleki in perilu K 3.—; tinktura proti mrčesu na sadju in na zelenjadi (uničevalec rastlin) K 3.—; prašek proti mravljam K 3.—. Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 1, Petrinjska ulica 3.

Lepo **brinje** se dobi ceno v novo poljubni množini pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta št. 38. 5485**Naznanilo!**

Došla je zopet večja množina raznega blaga za moške obleke od 60 K dalje. Volneno in polvolneno za ženske od 33 K naprej. Svila, žamet, barhant, klot, kontenina, narejene moške srajce, bluže, predpasniki, ovratniki trdi in mehki, robci, nogavice, sukanec itd. Kdor hoče res dobro blago in po ceni kupiti, naj se obrne na trgovino 5459

Ivanka Praprotnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 28.

Služba okrajne babice

se takoj odda pod ugodnimi pogoji v občini St. Crucis s sedežem v St. Jurju pod Kumom. Prednost imajo tiste, ki so sposobne tudi kakšnega drugega posla. Ponudbe je pošiljati do 15. oktobra tega leta na 5461

Županstvo »St. Crucis« v št. Jurju, pošta Radeče pri Zidanem mostu.

Cementna strešna opeka

najbolj trpežne vrste se dobi pri tvrdki

Ivan Jelačin, Ljubljana Emonska cesta 2. 4792

Mlatilnice

za ročni in vrtilni pogon, vratila (gopelni), čistilniki, triflerji, slamoreznice za pogon z roko in silo, sadne in vinske stiskalnice, sadni mlini, brzojarilniki, stiskalnice za seno in drugi poljedelski stroji so vedno v veliki izbiiri v zalogi.

Franc Nitti, Ljubljana, Martinova cesta št. 2. Edina zaloga poljedelskih strojev tovarne Umrath & Comp.